Врз основа на член 3 став 3, член 23 од Законот за младинско учество и младински политики („Службен весник на РСМ“ бр.10/2020) член 22 став 1 точка 13, член 36 став 1 точка 15 и член 62 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/2002) и член 43-е од Статутот на Општина Валандово, Советот на општина Валандово, на дваесет и деветтата редовна седницата одржана на 28.12.2023 година, донесе

ПРОГРАМА
за млади на Општина Валандово за 2024 година

1. Вовед

Младите се иницијатори и носители на позитивните промени, како во државата, така и на локално ниво во општина Валандово. Тие се извор на идеи и иновации, потенцијал кој треба да се искористи и насочи кон социјален и економски развој на општината. Со градење на квалитетно партнерство помеѓу институциите и младите на локално ниво, ќе се обезбеди инклузивност, праведност и социјална интегрираност во носењето на идните политики за млади во општина Валандово.

Според Законот за младинско учество и младински политики терминот млади се однесува на сите лица на возраст од 15 до 29 години, а терминот „младинско учество“ претставува процес кој им овозможува на младите учество и заедничко носење на одлуки за политики и програми кои директно или индиректно го обликуваат животот на младити на национално или локални ниво.

Годишната програма е во насока на остварување на одредени тематски области дефинирани во Националната стратегија за млади на Република Северна Македонија 2023-2027, а прилагодени на локално ниво за општина Валандово.

Тематски области:

- Младинско учество
- Младинско информирање
- Младинска работа
- Образование
- Култура
- Здравје

- Претприемништво и поддршка пред вработување
- Безбедност (насилство)
- Спорт

2. Тематски области

- **Младинско учество** треба да претставува клучен механизам кој ќе води до подобрување на квалитетот на живот на младите во општина Валандово. Ефективното учество на младите е право, но и можност на младите жени и мажи да бидат вклучени во креирањето, носењето и реализацијата на политиките кои се од интерес на младите.
- **Младинско информирање** подразбира систем од активности преку кои се се пренесуваат информациите до младите. Во овој систем треба да се обезбеди пристап до информации кои се поврзани со младите, а се обезбедени од институции на централно или локално ниво, од НВО секторот или други неформални извори. Креативноста на младите треба да биде во преден план и на иновативен начин да се прилагоди системот на информирање преку дигитални алатки и социјални мрежи.
- **Младинска работа** претставува организиран и систематски процес на едукација и поддршка на развојот на младите со цел остварување на нивниот целокупен личен, социјален и општествен потенцијал и нивно актвино вклучување во заедницата.
- **Образованието** е фундаментално човеково право и е еден од најважните процеси кои ги креираат карактерот и личноста на младиот човек. Поддршката која институциите треба да ја овозможат за младите е да биде насочена кон унапредување на вештините на младите, поттик за понатамошни успеси во одредена област и мотив да пробаат нешто ново и различно.
- **Културата** е фактор кој го поттикнува цивилизацискиот и социјален развој, ја зголемува општествената кохезија и ја профилира сликата на една општина. Затоа, пристапот и учеството на младите во културата е од клучно значење, заедно со нивната способност за креативно размислување и образование преку уметност и културни практики.
- **Здравје** според ЗСО е состојба на целосна физичка, психичка и социјална благосостојба, а не само отсуство на болест и немоќ. Модерното живеење предизвикува низа на потешкотии за младите луѓе, од кои дел се поврзани со менталното здравје, зависностите од супстанции и одржувањето на здрави животни навики.
- **Претприемништво и поддршка пред вработување** е процес на започнување и управување со нов деловен потфат со цел да се создаде вредност и да се направи профит, а подготовка за млади пред вработување е збир на активности и обуки со цел младите да се здобијат со вештини, знаења и искуства неопходни за вработување.

- **Безбедност (насилство)** на младите и улогата на младите во создавање на безбедни околини е од исклучителна важност. Безбедноста е состојба која подразбира слобода од опасност и закани и е предуслов за развој во сите останати сфери бидејќи доколку е загрозена тоа го успорува или оневозможува развојот на поединецот, а со тоа и на општеството.
- **Спорт** претставува секоја форма на физичка активност на младите и повозрасните преку повремени и/или организирани учества и цели кон изразување и подобрување на физичка подготвеност и ментална благосостојба, создава социјални врски или пак постигнува резултати во натпреварување на сите нивоа. Општина Валандово, и регионот околу нас, е расадник на таленти во повеќе спортови и затоа мора да го унапредуваме и помагаме развојот на спортовите и спортистите на секој можен начин.

Табеларен приказ на тематски активности, цели и ресурси:

Тематска област	Активности	Очекуван резултат	Временска рамка	Вид на ресурси	Предвидени средства
Тема 1: Младинско учество	Изготвување на Стратегија за млади на Општина Валандово и други документи од интерес на младите, одржување на обуки, работилници и поддршка на младински форми на здружување кои работат на темата	Анализа на состојбите и мислењата на младите, поставување на цели за идните 3-5 години, изготвување на акционен план на активности. Зголемено младинско учество.	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, надворешни консултанти, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите
Тема 2: Младинско информирање	Поддршка при одржување на работилници, обуки и натпревари (инклузивни, едукативни, разработка на иницијативи и сл.), изработка на	Препознавање и борба против дезинформациите и лажните вести, насочување кон релевантни извори на информации и медиуми за	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), озвучување,	Во зависност од потребите

	дизајни и промотивни материјали, мултимедијални емисии и поддршка на младински форми на здружување кои работат на темата.	потребите на младите.		осветлување, надворешни консултанти, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	
Тема 3: Младинска работа	Поддршка при одржување на информативни настани, обуки и работилници на темата.	Информирање за младинската работа.	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, надворешни консултанти, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите
Тема 4: Образование	Предавања и информативни сесии, награди, ваучери и стипендии за постигнат успех и промоција на Општина Валандово	Предавања и информативни сесии за најразлични теми од областа на медицината, образованието, животната средина, медиумска писменост и други теми кои треба да ја подигнат свеста кај младите, мотивација за поголеми успеси, поддршка на млади таленти.	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, озвучување, осветлување, надворешни консултанти, финансиска поддршка, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите

Тема 5: Култура	Одржување на културни настани, создавање на Младински медиум, награди и ваучери за постигнат успех и промоција на Општина Валандово	Збогатување на културно-забавниот живот во општината, создавање на механизам за креативно младинско информирање за настани што се случуваат на локално ниво, мотивација за поголеми успеси, поддршка на млади таленти.	јануари - декември	Работни простории со ИТ и друг вид на опрема и потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, озвучување, осветлување, надворешни консултанти, уредување на културни простории и ситни градежни зафати, финансиска поддршка, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите
Тема 6: Здравје	Предавања, информативни сесии и поддршка	Предавања и информативни сесии за најразлични теми од областа на медицината, менталното и физичкото здравје, хигиена, здрава исхрана и практикување на здрави животни навики.	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, надворешни консултанти, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите
Тема 7: Претприемништво и поддршка пред вработување	Обуки, работилници и едукативни сесии, финансиска поддршка за млади претприемачи,	Обуки и едукативни сесии за самовработување за да ги доближиме	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал	Во зависност од потребите

	бизнис идеи и иновативни проекти	информациите до младите, кариерно насочување на средношколци и студенти, невработени млади лица, поддршка на идеите кои произлегуваат од младите лица и друго.		(изготвување и печатење), конференциска сала, озвучување, осветлување, надворешни консултанти, финансиска поддршка, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	
Тема 8: Безбедност (насилство)	Обуки, работилници и едукативни сесии	Предавања и информативни сесии за најразлични теми од областа на безбедноста на младите, родово базираното и дигитално насилство како и превенција и секаков вид на поддршка.	јануари - декември	Работни простории со потрошен канцелариски материјал, промотивен материјал (изготвување и печатење), конференциска сала, надворешни консултанти, репрезентативни и други непредвидени трошоци.	Во зависност од потребите
Тема 9: Спорт	Спортски настани, награди и ваучери за постигнат успех и промоција на Општина Валандово, како и друг вид активности	Поттикнување на различни спортски активности и вклучување на локални и регионални млади. Поттикнување на социјализацијата меѓу младите и здравите животни навики, мотивација за поголеми и континуирани успеси, поддршка на млади таленти.	јануари - декември	Опрема за учесниците, спортско уредување на терени и ситни градежни зафати, промотивен материјал (изготвување и печатење), озвучување, осветлување, хонорар за изведувачи и учесници, превоз, репрезентативни и други	Во зависност од потребите

	непредвидени трошоци.	
	ВКУПНО:	1.50**0.000 ден.**

3. Начин на финансирање

Според Законот за младинско учество и младински политики од буџетот на Општина Валандово треба да се издвојуваат средства од најмалку 0,1% на годишно ниво.

Средствата предвидени за реализација на оваа Програма се во висина од 1.500.000,00 денари, или 1.7% од основниот буџет на Општина Валандово.

Финансиските средства за реализација на Програмата за млади на Општина Валандово ќе се обезбедат од Буџетот на Општина Валандово за 2024 година, со можност и за други дополнителни извори на финансии како што се проекти, Агенцијата за млади и спорти, невладини организации кои работат во областа на младите и други достапни фоднови.

4. Извршител на програмата

Задолжен за следење и извршување на активностите предвидени во оваа Програма е Градоначалникот на Општина Валандово.

Предлози, идеи и иницијативи за извршување на Пргограмата може да достави и Локалниот младински совет на Општина Валанадово, НВО и други младински здружувања, институции кои работат во делокругот на младите и млади индивидуи во соработка со Општина Валандово.

Локалниот младински совет и службеникот за млади во Општина Валандово, на годишно ниво изготвуваат извештај за работата на ЛМС и реализацијата на предвидените активности од оваа Програма.

5. Завршни одредби

Програмата за млади на Општина Валандово за 2024 година влегува во сила од денот на објавување во „Службен гласник на Општина Валандово“, а ќе се применува од 01.01.2024 година.

Совет на општина Валандово
Претседател
Владимир Марков